o které jde, nejsou z věcné příslušnosti politických úřadů vyloučeny ve prospěch kompetence jiné kategorie úřadů. Zemský úřad je tedy při bagatelních sporech jen funkčně nepříslušný; k této nepříslušnosti nenutí však nss. nic přihlížeti ex officio, a to tím spíše, uváží-li se, že straně se rozhodnutím zemského úřadu v žádném směru nemůže státi újma na jejích právech proti její vůli, neboť má kdykoli možnost se brániti proti výroku zemského úřadu, a to jak formálně, tak i věcně. Namítá-li ovšem strana před nss. nepříslušnost zemského úřadu, musí jí býti vyhověno. Souhlasí-li však s tím, že o její záležitosti rozhodoval úřad druhý, ač rozhodovati měl jen úřad jediný, pak není důvodu zakročovati ex offo. (Nález z 29. dubna 1935, č. 14.443/35.)

Pomocnými pracovníky ve smyslu § 73 živn. řádu jsou takové osoby, které při živnostenských podnicích jsou v pravidelném zaměstnání bez rozdílu věku a pohlaví. — Tento pojem předpokládá, že osoba, jež svou hospodářskou činnost dává cizímu podniku k disposici, jest k němu na základě smlouvy v poměru služebním. Nestačí tedy, aby určitá osoba konala v živnostenském podniku nějaké práce, nýbrž vykonávání prací musí se díti na základě služebního poměru této osoby k podnikateli. Cestující obchodní není tedy pomocným pracovníkem ve smyslu § 73 živn. řádu, protože není ve služebním poměru k podnikateli. Toto rozlišování má značný význam pro průkaz způsobilosti, předepsaný k nastoupení živnosti. (Nález z 30. dubna 1935, č. 10.358/30.)

LITERÁRNÍ ZPRÁVY

Dr. František Roučka a Dr. Jaromír Sedláček: **Komentář k československému zákoníku občanskému.** Sešit 1. dílu I., stran 160, subskripční cena 30 Kč brož. Právnické knihkupectví a nakladatelství, Praha 1935.

Poměrně nedlouho po Klangově zpracování všeobecného občanského zákoníka dožívá se toto staré zákonodárné dílo nového komentovaného vydání v českém jazyce, jež lze označiti právem za událost neobyčejně významnou. Vedle shora uvedených dvou autorů jsou citováni na titulní straně právě vyšlého prvního sešitu jako spolupracovníci naši nejpřednější zástupci právní teorie i prakse: z pražské Karlovy university se účastní prof. Dr. Hermann-Otavský, prof. Dr. Krčmář, prof. Dr. Hora, prof. Dr. Svoboda a prof. Dr. Andres; z brněnské university Masarykovy prof. Dr. Weyr, prof. Dr. Baxa, prof. Dr. Čáda, doc. Dr. Kubeš, doc. Dr. Neubauer a doc. Dr. Gerlich a z bratislavské university Komenského prof. Dr. Ráth, prof. Dr. Rauscher a prof. Dr. Štajgr. O zpracování textu,

odkazů, pramenů a literatury se rozdělili podle předmluvy oba hlavní autoři rovným dílem; v předmluvě jsou přesně vypočteny paragrafy, komentované tím neb oním autorem. Výklady některých paragrafů pak převzali ostatní citovaní spolupracovníci, jejichž jméno bude vždy u částí jimi zpracovaných uvedeno. Občanské právo platné na Slovensku a Podkarpatské Rusi bude podáno podle chystaného druhého vydání Nástinu súkromého práva od doc. Dr. Fajnora, prvého presidenta nejv. soudu a Dr. Zátureckého, senátního presidenta nejv. soudu. Uspořádání judikatury bylo svěřeno odb. přednostům Ant. Hartmannovi a K. Schrotzovi; zde bude přihlédnuto také k bývalé rakouské judikatuře a i k rakouské judikatuře popřevratové, a to vesměs nejen pokud jde o soudy civilní, nýbrž také správní a jiné.

Dílo, jež je zpracováno podle stavu právního řádu ke dni 15. dubna 1935 a jež bude ještě doplňováno podle případných změn během vydávání, má vycházeti v sešitech v měsíčních intervalech a je rozpočteno asi na 3000 stran ve 24 sešitech. Subskripční cena každého sešitu má býti 30 Kč. Komentář je zamýšlen o pěti dílech se zvláštními rejstříky; na každý díl budou vydány původní desky.

Právě vydaný první sešit jest slibným počátkem velkého díla jak po stránce obsahové, tak i po stránce systematického a technického uspořádání. Úvodní část obsahuje kromě předmluvy a obvyklého seznamu zkratek přehledné tabulky k rozhodnutím nejvyššího soudu (sbírky Glaser-Ungrovy staré i nové řady a sbírky Vážného) a obsažný seznam literatury, pojící se k občanskému právu a seskupené podle své povahy do třinácti oddílů (na deseti stranách). Dále je zařazen text zákona o zřízení samostatného státu československého ze dne 28. října 1918, č. 11 sb. z. a n., o který opírá všeob. občanský zákon svou platnost, se dvěma statěmi od prof. Roučka a prof. Weyra, hodnotícími právní význam tohoto zákona, a text zákonů a nařízení, jež jsou důvodem platnosti občanského zákoníka pro Hlučínsko a jiná získaná území. Následuje pak vyhlašovací patent k ob. zákoníku obč. v českém překladu i s úředním textem německým s podrobným výkladem, a pojednání prof. Baxy o dějinách kodifikace práva soukromého v zemích českých (str. 44—59). Konečně je podán přehled právních pramenů pro právo platné na Slovensku a Podkarpatské Rusi.

Další obsah prvního sešitu je vyplněn (na téměř 100 stranách) rozborem prvních deseti paragrafů všeob. zákoníka občanského. Systém, sledovaný autory komentáře při výkladu jednotlivých paragrafů, je tento: nejprve je otištěno výrazným písmem české znění paragrafu, pak je uveden autentický text německý, a příslušné ustanovení nové československé osnovy. Tomu následují poukazy na paragrafy souvislé, údaj právních pramenů a přehled

literatury, rozdělené zvláštními odstavci na českou, německou a jinojazyčnou (francouzskou). Jádro komentáře spočívá ve vlastním rozboru paragrafů, jemuž je vždy předeslán stručný přehled výkladu pro usnadnění orientace. Rozbor je rozdělen na body, v nichž je otázka probrána postupně jak teoreticky, tak i se stanoviska prakse, při čemž v souvislém výkladu je hojně citována literatura a judikatura, týkající se konkretní rozbírané otázky. Judikatura pak je ještě uvedena zvláště obvyklým citováním právních vět a je rozdělena na rozhodnutí nejvyšších soudů a rozhodnutí nejvyššího správního soudu a jiných soudů. Výklad týkající se slovenského práva je otištěn ležatým písmem, stejně jako judikatura hledící k slovenským poměrům.

V úzkém rámci tohoto povšechného referátu nelze se zabývati blíže hodnocením komentáře co do jeho hlavního obsahu, totiž rozboru zákonných ustanovení; jen tolik budiž podotčeno, že specielní stanoviska a zájmy t. zv. školy normativní, k níž oba hlavní autoři náležejí, nalezla v něm hojného uplatnění.

Svým rozsahem stane se komentář zajisté přehledem všeho vědění civilistického. V některých směrech snad by tento rozsah, jenž zatím není přesně omezen, dovolil ještě podrobnější vyčerpání některých právních oblastí. Tak na př. do literatury o reformě obecného zákoníka občanského snad by bylo bývalo lze pojmouti další články, z nichž namátkou citujeme: P r o c h á z k a, O interpretačních předpisech v osnově nového obč. zák., Právník 1933; S e d l á č e k, Právnická osoba, Právník 1933; V á ž n ý, K terminologii »svěřenské nástupnictví« v osnově obč. zák., Právník 1933; D n i s t r j a n s k y j, Výměnek v osnově obč. zák., Právník 1933; Č e r m á k, K pojmu držby podle osnovy obč. zák., Právník 1933; Č a k r t, Trhová smlouva podle osnovy čsl. obč. zák., Všehrd IX; V a š i n a, Náhrada škody v osnově čsl. obč. zák., Všehrd IX; K ř e p e l k a, Ručení za vinu a výsledek v osnově čsl. obč. zák., Všehrd X; S ý k o r a, Poměr §§ 1218 a 1231 o. z. se zřetelem k osnově obč. zák. čsl., Všehrd XV, a pod.

Pokud jde o systematické uspořádání přehledu literatury, bylo by snad bývalo vhodnější seřaditi citovaná díla vždy v abecedním pořádku podle jmen autorů (není tomu tak na př. v odst. II.—IV. na straně 16 a 17). Někde se vyskytují též nesprávné citace (patrně tiskové chyby); na př. článek Krčmářův, cit. na str. 66 ve 4. řádce od shora, je z r. 1934, nikoli 1930; článek Neubauerův na str. 120 v 9. řádce od shora, je z r. 1935, nikoli 1918, článek téhož autora tamtéž v řádce 11. není z r. 1907 a t. d. To jsou ovšem připomínky zcela podružné, nijak se nedotýkající tohoto velkého a záslužného díla, jež bude zajisté vřele uvítáno všemi čsl. právníky. Kš.